

UCHWAŁA NR

RADY GMINY GZY

z dniar.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021- 2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821) Rada Gminy Gzy uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021- 2023

w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gzy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sporządził: Hubert Szajczyk/GOPS

H. Szajczyk

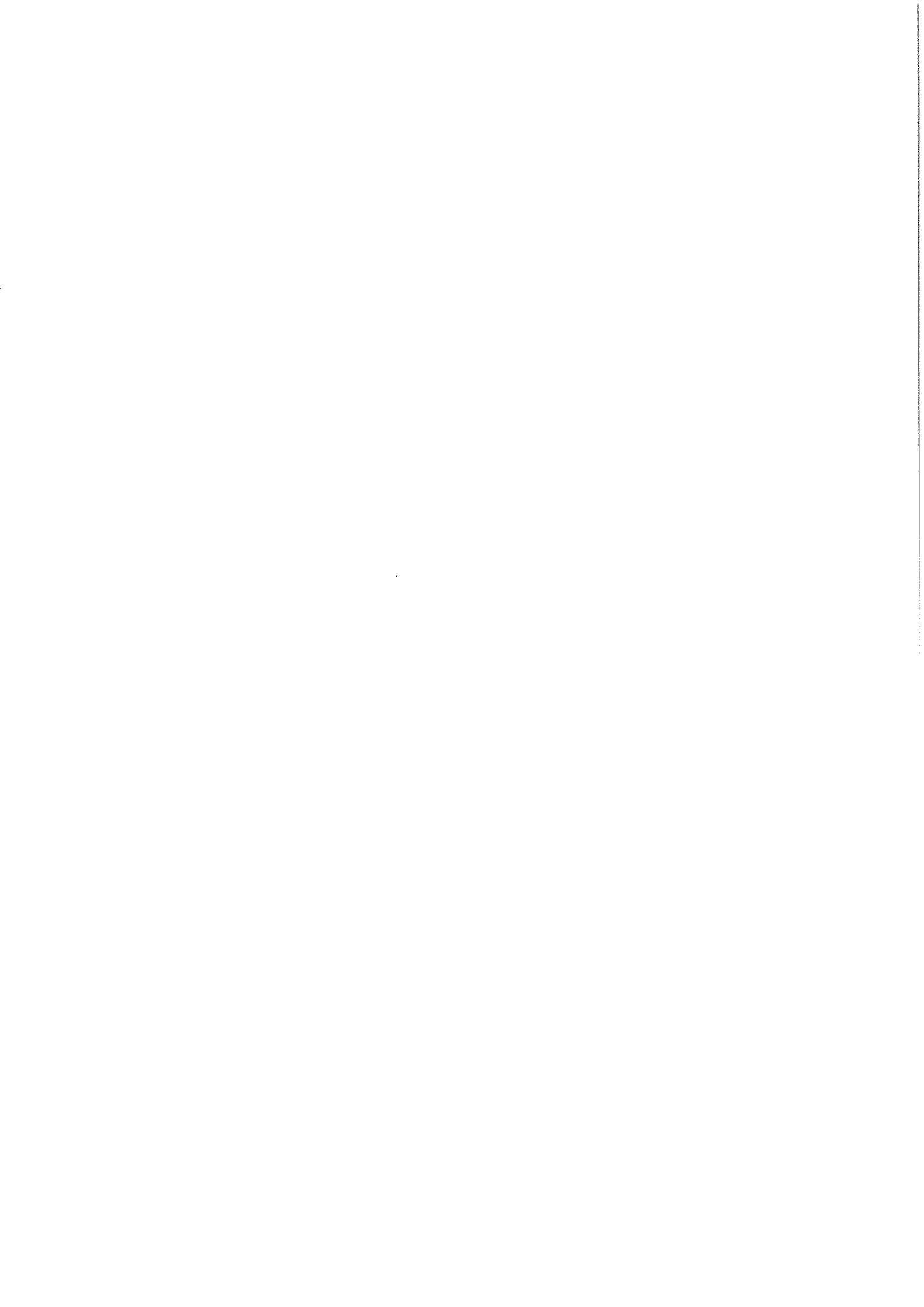
10.02.2021

*Zweryfikowano prot. bezględnie
formalno-prawnym*

10.02.2021

*Beata Gwoździńska
01.9868*

10.02.2021, Ciethanów

Załącznik do
Uchwały Nr.....
Rady Gminy Gzy
z dnia.....

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2021 – 2023

I. WSTĘP

Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania, w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej. Rodzina jako podstawowa komórka życia społecznego jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka, kształtującym jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka.

Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega głównie na opiece i wychowaniu dziecka oraz dbałości o jego prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia, umożliwienie edukacji oraz rozwijanie talentów. Powinna ona przede wszystkim chronić interes dziecka oraz realizować w praktyce zasadę ochrony jego dobra. Dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską do pełnoletniości tj. ukończenia 18 roku życia. Instytucja władzy rodzicielskiej ma służyć przede wszystkim ochronie dobra dziecka. W sytuacji, gdy przez patologię w środowisku rodzinnym, nieudolność wychowawczą rodziców bądź pozostawanie w sytuacji kryzysowej, dobro to jest zagrożone, dziecko powinno być chronione przez władze publiczne.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych.

Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Alkoholizm, narkomania, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również ubóstwo, czy długotrwałe bezrobocie. Są one najczęściej przyczyną nie dostosowania społecznego dzieci.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i

slużby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

Celem polityki prorodzinnej państwa z punktu widzenia ochrony dobra dziecka jest wspieranie i pomoc ukierunkowana na przezwyciężenie trudności i usamodzielnienie poprzez wskazanie sposobów wyjścia z sytuacji kryzysowej i odpowiednie wsparcie materialne. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy kierować się zasadą podstawowej roli rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

II. PODSTAWA PRAWNA

Gminny program wspierania rodziny w Gminie Gzy na lata 2021 – 2023 określa zadania własne gminy wynikające z:

- a. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821),
- b. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020r. poz. 1876),
- c. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2020r. poz. 218).

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Wykaz form wsparcia z jakiego korzystają rodziny na terenie gminy Gzy:

Tabela nr 1

Wyszczególnienie	Rok 2020
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	89
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	339
Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego	11
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego 500+	420
Liczba rodzin korzystających z Programu Dobry Start	304
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	0

Liczba dzieci zamieszkujących w Gminie Gzy 0 - 17 lat – 709 (2020 rok)

Z posiadanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gzach informacji wynika, że na koniec 2020 roku liczba mieszkańców Gminy Gzy wynosiła 3719, w tym kobiet 1769, mężczyzn 1950.

Przyczyny i nasilenie trudnych sytuacji życiowych rodzin, pokazuje tabela nr 2.

Tabela nr 2

Występujący problem	Liczba środowisk
Ubóstwo	52
Bezrobocie	45
Długotrwała lub ciężka choroba	17
Niepełnosprawność	13
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych – rodzina niepełna	2
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych – rodzina wielodzietna	4
Alkoholizm / problem alkoholowy	3
Narkomania	0
Przemoc w rodzinie	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1
Zdarzenia losowe	1

Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach pomocy społecznej, ubóstwo i długotrwała choroba pozostają jako główne powody destabilizujące osoby i środowiska rodzinne. W 2020 r. wśród 89 rodzin korzystających z pomocy społecznej, problem ubóstwa dotyczył 52 rodzin. Inne powody deficytów to niepełnosprawność, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych. Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gzach wynika, że do końca 2020 roku z terenu Gminy Gzy spośród 709 dzieci nie umieszczono żadnego dziecka w rodzinie zastępczej.

W celu zapobiegania umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej i wzmocnieniu rodziny w wypełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych zachodzi konieczność udzielania daleko idącego wsparcia tym rodzinom, w związku z tym został opracowany Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023. Umieszczenie dziecka w formach pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu przez gminę wszystkich możliwych form wsparcia rodziny.

IV. CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany na lata 2021 – 2023.

V. ODBIORCY PROGRAMU

Odbiorcami Programu są:

- 1) Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) Dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
- 3) Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

VI. CEL GŁÓWNY

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

VII. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez:
 - a. wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności,
 - b. pracę socjalną polegającą na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym,
 - c. konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:
 - a. objęcie dożywianiem uczniów szkół podstawowych, na terenie placówek oświatowych,
 - b. monitorowanie zagrożeń dot. sytuacji zdrowotnej dzieci poprzez kontakt i współpracę z placówkami służby zdrowia na terenie gminy Gzy,
 - c. zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej między innymi poprzez przyznawanie zasiłków.
3. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziny, zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia poprzez:
 - a) umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny, którego zadaniem jest organizowanie pracy z rodziną w miejscu zamieszkania bądź w miejscu wskazanym przez rodzinę,
 - b) pomoc w dostępie rodzinom przeżywającym trudności do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa, pedagogicznego, terapeutycznego,
 - c) pomoc w dostępie rodzinom do poradnictwa prawnego, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.
4. Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywania już istniejących poprzez:
 - a) systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną, w tym z placówkami służby zdrowia,
 - b) motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień - współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktem Konsultacyjnym, podjęcie terapii dla ofiar oraz sprawców przemocy domowej - współpraca z policją i Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy,

c) angażowanie rodzin do udziału w projektach, szkoleniach rozwijających umiejętność planowania swojej przyszłości zawodowej i osobistej oraz motywujących do podjęcia pracy,

d) angażowanie i motywowanie rodzin oraz pomoc w dostępie do korzystania ze specjalistycznego wsparcia dla rodziców w celu podniesienia umiejętności opiekuńczo - wychowawczych, wzmocnienia poczucia odpowiedzialności za własną sytuację życiową, dostarczenia wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich,

e) współpracę z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym, w szczególności ze szkołami, policją, placówkami służby zdrowia, sądami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym, materialnym i społecznym,

f) bieżące aktualizowanie strony internetowej w zakresie miejsc i form pomocy rodzinom będącym w kryzysie.

5. Podejmowanie działań profilaktycznych poprzez:

a) udział w ogólnopolskich kampaniach, których celem jest wzmocnienie rodziny i jej roli w społeczeństwie,

b) udział w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, mających na celu poprawę jakości życia rodzin,

VIII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być: polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

IX. REALIZATOR PROGRAMU

Koordynatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gzach, współpracujący z:

- Urzędem Gminy w Gzach,
- Sądem Rejonowym w Pułtusku,
- Kuratorami Sądowymi,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gzach,
- Zespołem Interdyscyplinarnym w Gzach,
- Komendą Powiatową Policji w Świerczach
- Placówkami Oświatowymi z terenu Gminy Gzy,
- Placówką służby zdrowia w Przewodowie Poduchownym oraz w Szyszkach
- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Pułtusku,
- Gminną Biblioteką Publiczną w Gzach.

X. ZADANIA W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY

Lp.	Partnerzy w realizacji zadania	Nazwa zadania
1.	Urząd Gminy w Gzach	Wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.
2.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pultusku	Udzielanie pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów dotyczących rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Udzielanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
3.	Sąd Rejonowy w Pultusku	Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.
4.	Kuratorzy sądowi	Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
5.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gzach	Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz ofiarom przemocy w rodzinie dostępu do specjalistycznych form wsparcia poprzez prowadzenie Punktu Konsultacyjnego. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży (w tym pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych, kulturalno - oświatowych, sportowych i rekreacyjnych) oraz dorosłych. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
6.	Zespół interdyscyplinarny	Integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
7.	Posterunek Policji w Świerczach	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom na terenie gminy Gzy. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty. Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.
8.	Placówki Oświatowe z terenu gminy	Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych, wychowawczych. Wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci. Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży. Organizowanie czasu wolnego dla dzieci (zajęcia terapii pedagogicznej, socjoterapeutycznej, pomoc w odrabianiu lekcji). Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.

9.	Placówka służby zdrowia w Przewodowie Poduchownym oraz w Szyszkach	Opieka i profilaktyka zdrowotna. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
10.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	Umożliwienie rodzinom z dziećmi skorzystania ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i pedagogicznego.
11.	Gminna Biblioteka Publiczna w Gzach	Zagospodarowanie czasu wolnego oraz promowanie aktywności dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności kulturalnej. Zagospodarowanie czasu wolnego oraz promowanie aktywności dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności klubowej, sportowej, rekreacyjnej.

Dla realizacji zadań zakłada się pomoc i wsparcie Asystenta Rodziny.

W pracy z rodziną ważna jest profilaktyka. Zakłada się zatem kluczową rolę asystenta rodziny, którego zadania będą polegały na:

1. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
2. udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
3. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
4. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
5. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
6. wspieranie aktywności społecznej rodzin;
7. motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
8. udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
9. motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
10. udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
11. podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
12. prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
13. prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
14. dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny,
15. sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
16. współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
17. współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną;
18. wykonywanie innych czynności i obowiązków wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

XI. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Program realizowany będzie na terenie Gminy Gzy w latach 2021– 2023; będzie na bieżąco prowadzona, pogłębiona diagnoza celem dostosowania działań do potrzeb rozwojowych rodzin dysfunkcyjnych.

Wskaźnikami realizacji programu będą:

- liczba i formy udzielonej pomocy,
- liczba osób udzielonego poradnictwa specjalistycznego,
- liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia,
- liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny.

XII. FINANSOWANIE PROGRAMU

- Środki własne gminy,
- Dotacja z budżetu państwa,
- Środki pozabudżetowe.

XIII. MONITOROWANIE PROGRAMU

Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Koordynatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gzach. Program ma charakter otwarty co oznacza, że powinien ewaluować w zależności od pojawiających się potrzeb.

XIV. PODSUMOWANIE

Gmina Gzy realizuje zadania wynikające z działań systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Jednak w obecnym kształcie wspieranie rodziny wymaga skoordynowanych i planowanych działań mających na celu przywrócenie zdolności do wypełniania tej funkcji. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny. Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich instytucji i służb zajmujących się problemem w rodzinie na poziomie gminy.

**Uzasadnienie do projektu uchwały
w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021- 2023**

Obowiązek opracowania i przyjęcia programu wspierania rodziny wynika z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z zapisami ustawy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny jest zadaniem własnym gminy.

Uchwałą nr XXII/110/2017 Rady Gminy Gzy z dnia 21 lutego 2017 r. przyjęto do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017 – 2020. Zasadne jest przyjęcie nowego programu na lata 2021 -2023.

Program uwzględnia działania niezbędne do realizacji wsparcia rodziny wynikające z ustawy oraz zdiagnozowanych potrzeb, określa działania oraz realizatorów. Program będzie stanowił podstawę do podejmowanych działań w obszarze wspierania dziecka i rodziny w latach 2021-2023.

